

ויקרא פרק כד:ט-בג

ּ וָהַיִתָה לְאַהַרְן וּלְבַבָּיו וַאַבָּלֶהוּ בִּמָקוֹם קַדְשׁ בִּי לְדֵשׁ בָּי לְדֵשׁ מָדְיִשׁים הְוּא לֶוֹ מֵאִשֵּׁי יִלְוָק חָק־עוֹלֶם: ס

וַיִּצֵא

<u>בָּתוֹךְ בָּנֵי יִשְׂרַאֵל</u>

בַּן־אָשָּׁה יִשִּׂרָאֶלִּית וָהוּאֹ בַּן־אֵישׁ מִצְרִי

וַיִּנַצוּ <u>בּמַחַנֵּה</u>

ָוְאָישׁ הַיִּשְׂרְאֵלְי:

בָּן הַיִּשִׂרָאֵלָּית

וַיִּקֹב בֶּן־הֵאִשָּׁה הַיִּשְׂרְאֵלֶית אֶת־הַשֵּׁם וַיִּקֵּלֵּל וַיִּקֵבֵּל

> וַיָּבְיאוּ אֹתָוֹ אֶל־מֹשֶׁה וְשֵׁם אִמֶּוֹ שְׁלֹמֵית בַּת־דִּבְרֵי לְמַטֵּה־דֵן: וַיַּנִּיחֵהוּ ב<u>ּמּשְׁמֵר</u> לִפְרָשׁ לָהָם עַל־פֵּי יקוק: פ

וַיְדַבֵּר יְלֹּוָלֶק אֶל־מֹשֶׁה לֵּאמְׂר:

- Α. הוֹצֵא אֶת־הַמְקַלֵּל אֱל־מְחוּץ לַמַּחַבֶּה
- B. וְסָמְכָוּ בֵל־הַשֹּׁמְעֵים אֶת־יְדֵיהֶם עַל־רֹאשׁׁוֹ
 - .C וַרַגְמָוּ אֹתָוֹ כַּל־הַעֲדֵה:

Vayikra 24:9-23

It will be for Aharon and his sons, and they must eat it in a holy place, because holy of holies it is to him from the things-burned-in-fire to G-d. A permanent statute.

He went out

the son of a woman Israelitess

he being the son of a man Egyptian

amidst the sons of Israel

They fought in the camp

the son of the Israelitess

and the man the Israelite

He blasphemed

the son of the woman the Israelitess

the Name and He cursed

They brought him to Mosheh and the name of his mother — Shlomit daughter of Divri belonging to the tribe Dan. They placed him in the guardhouse to have it explained for them in accordance with the mouth of HaShem.

Hashem spoke to Mosheh as follows:

- A. Bring out the curser to outside the camp
- B. All those who heard must lay their hands on his head

C. The entire assembly must pelt him.

ָוְאֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל הְּדַבֵּר לֵאמִֹר

אָישׁ אֶישׁ בָּי־יְקַלֵּל אֱ?לֹהָיו וְנָשָׂא חֶטְאְוֹ:

וְלֵקֶב שֵׁם־יְלּוָלְ מְּוֹת יוּלֶּת

ָרָגִוֹם יִרְגְּמוּ־בָּוֹ כָּל־הָעֵדָה

בַּגָּר בָּאֶזְרָּח בּנָקְבוֹ־שֵׁם יוּמֶת:

ָוְאִֿישׁ כֵּי יַבֶּה כָּל־גָנֶפֶשׁ אָדֶם מְוֹת יוּמֵת:

וּמַבֵּה נֶפֶשׁ־בְּהֵמָה יְשַׁלְּמֻנָּה

נֵפֵשׁ תַּחַת נֵפֵשׁ:

וֹאָישׁ כֵּי־יִתֵּן מִוּם בַּעֲמִיתִוֹ

בַּאֲשֶׁר עָשָׂה בָּן יֵעֲשֶׂה לְוֹ:

שֶׁבֶר תַּחַת שֶּׁבֶר, עֲיִן תַּחַת עַּיִן, שֵׁן תַּחַת שֵׁן יַּ

בַּאֲשֶׁר יִתָּן מוּם בָּאָדֶּם בַּן יַנָּתֶן בְּוֹ:

וּמַבֵּה בְהַמֶּה יְשַׁלְּמֵנָּה וּמַבֵּה אָדֶם יוּמֵת: וּמַבֵּה אָדֶם

מִשְׁפֵּט אֶחָדֹ יִהְיֶה לָבֶּם בַּגֵּר בָּאֶזְרָח יִהְיֶה בֶּי אֲנֵי יְקֹוָק אֵ-לֹהֵיבֶם:

וַוְדַבֵּר מֹשֶה אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל

וַיּוֹצֵיאוּ אֶת־הַמְקַלֵּל אֶל־מְחוּγ לַמַּחֲלֶה (1. וַיּוֹצֵיאוּ אֶת־הַמְקַלֵּל אֶל־מְחוּץ)

.2

3. וַיִּרְגְּמָוּ אֹתָוֹ אֶבֶן

וּבְנֵי־יִשְׂרָאֵל עָשׂוּ בַּאֲשֶׁר צֵוָּה יְלְוָק אֶת־מֹשֶׁה: פ

To the Children of Israel you must speak as follows:

Each and every man, should he curse his ?e?lo-him

A blasphemer of the name of Hashem

he will carry his sin. must certainly die

pelt, yea pelted ?by? all the assembly

like alien like citizen

when he blasphemes a Name
A man, should he smite any human nefesh -

The smiter of a cattle nefesh

he must die. he must die.

he must pay it nefesh for nefesh

A man, should he place a blemish in his fellow

as he did –

so must be done to him.

break for break, eye for eye. tooth for tooth

so must be placed in him

as he will place a blemish in his fellow -

One law must be for you like alien like citizen it must be because I am Hashem your Divinity.

Moshe spoke to the Children of Israel:

1. They took out the curser to outside the camp

٦.

ג. They pelted him with stone

and the Children of Israel did as Hashem had commanded Mosheh.

В.

בלי יקר

- כי במשה נאמר ויצא משה אל אחיו (שמות ב:יא)

גם אני אצא לגדף,

במשה נאמר (שם ב':י"ב) ויפן כה וכה וירא כי אין איש ועשה בצנעה –

אני אצא בתוך בני ישראל לעשות ברבים.

Keli Yakar

It could be that this is why it says He went out:

Since regarding Mosheh)Shemot 2:11(says Mosheh went out to his brothers -

I too will go out to blaspheme;

Regarding Mosheh it says he tuned this way and that; he saw there was no man and acted in private, but I will go out amidst the Children of Israel to act in public.

C.

הכתב והקבלה

ואיש הישראלי – בן בעלה דשלומית מאשה אחרת,

דכיון דאתא ההוא מצראה עלה - תוב אתפרש מנה בעלה ונטל אינתו אחרא ואוליד להאי,

HaKetav vehaKabbalah

and the Israelite man – (who was the son of Shlomit's husband via another woman, as once that Egyptian raped her – he separated from her, and he took another wife and she bore this one

D

ויקרא רבה (וילנא) פרשת אמור פרשה לב

ולא נמצא אחד מהם פרוץ בערוה.

תדע לך: שהיה כן אחת היתה ופרסמה הכתוב, שנא' ושם אמו שלומית בת דברי למטה דן

Vayikra Rabbah

There was not found even one among the Jews who was sexually rule-breaking.

Evidence – there was one (woman), and Scripture publicizes her, as it says the name of his mother . . .

E.

נצי"ב

הזכיר הכתוב בשמה <u>שהיתה ידועה בישראל</u>

, והיא שגרמה ע"פ חשיבותה שיביאו אותו למשה ולעשות ע"פ עומק ד"ת

אבל בל"ז היו השומעים מסקלים אותו בעת שמועתם דבר מבהיל כזה,

וכמו שמרומז במקרא הסמוך,

אך באשר שם אמו היא שלומית בת דברי והרבתה דברים לעצור בעד השומעים ולהביאוהו לב"ד.

Netziv

Scripture mentions her by name because she was well-known within Israel and she via her significance caused them to bring him to Mosheh and to act via the depth of Torah law, but otherwise, the hearers would have stoned him at the time of hearing this shocking thing as is hinted in the nearby verse

but since his mother's name was Shlomot bat Divri, and she spoke many words to hold back the listeners and to have them bring him to beit din

F.

צרור המור

וכשאמר בכאן וינצו במחנה, אולי אמר לו: "כלה מדברותך ולך אצל נגעים וגלולי אביך, שהרגו משה בשם המפורש". וכששמע זה ויקוב בן האשה הישראלית את השם שהרג לאביו, כי אמר אמר איך ה' יצא ממקומו של רחמים לפקוד עון אבי עליו להרגו. ואז ויקוב את השם .

ולמה חזר לומר ויקלל.

אבל אולי כשידע שמשה הוא העושה וההורג, ויקלל ג"כ למשה, וכל זה רמוז באומרו את השם בהיפוך אותיות הוא מערה

Tzror HaMor

When it says here *they fought in the camp*, perhaps the one fighting with him said: "Cease your prattling and go to your father's plagues and perversions, whom Mosheh killed with the explicit Divine Name", and when he heard this *he blasphemed*, *the son of the woman the Israelitess*, *the Name* that had killed his father, because he said: 'How could Hashem leave His place of mercy to visit the sin of my father upon him and kill him?' This he blasphemed the Name.

When he found out that Mosheh was the one who had acted and killed his father, he cursed Moshe too. This is hinted by its writing HaSHeM, which is the letters of MoSHeH reversed . . .

G.

משך חכמה

וירגמו אותו אבן – לא כתב 'וימות'

משום דהשי"ת לא הזכיר אצלו מות יומת.

והנראה, דלפי מה דאמרו חכמים בסנהדרין דף פ' ע"ב ודף ע"ח ע"ב, דבמקושש יודע היה משה שבן מיתה הוא, אבל במגדף לא הי' יודע שבן מיתה הוא, והוי מיתתו בלא התראה רק הוראת שעה - א"ש,

דמקושש היה מחויב מיתה בהתראה למיתה סתם מבית דין, וכשנגמר דינו הוי בר קטלא, ואחרים שחבלו בו פטורין, לזה אמר מות יומת האיש בו' ,

אבל כאן דלא נידון בב"ד, רק הי' דינו מהשי"ת כהרוגי מלכות,

לכן לא כתב ביה רק ורגמו אותו כל העדה כו' ולא מות יומת, כיון דהיה בלא התראה. ודו"ק . . .

Meshekh Chokhmah

They pelted him with stone – it does not say 'and he died',

because Hashem the Blessed did not mention with regard to him He must surely die.

What seems correct:

According to what the Sages said (Sanhedrin 80b and 78b)

that regarding the woodchopper Mosheh knew that he was liable to be executed,

but regarding the blasphemer he did not know that he was liable to be executed,

and his execution without being cautioned was a one-time ruling -

this makes sense,

because the woodchopper was liable to death, having been cautioned, via any beit din, and when the verdict in his case was reached – he was as-if dead, so that others who wounded him would be exempt – therefore it says regarding him the man must surely die,

but here, where he was not judged in a beit din, rather his verdict came from Hashem the Blessed like a king judging those-whom-the-king-can-choose-to-execute,

therefore it only writes regarding him the entire assembly must pelt him, since there was no caution.